

PAPIESKI INSTYTUT STUDIÓW KOŚCIELNYCH

Zespół nr 46

**Zbiór Jana Marii Druckiego-Lubeckiego
1940-1955 [1994]**

Inwentarz

Opracowała dr Lidia Potykanowicz-Suda

Warszawa 2025

Wstęp

Ksiązę Jan Maria Drucki-Lubecki urodził się 8 lipca 1898 r. w Aix-les-Bains (Francja). Od połowy lat 20. XX w. pozostawał w bliskich relacjach z o. Maksymilianem Kolbe. Zafascynowany jego działalnością ewangelizacyjną około 1927 r. przekazał franciszkanom część swojego majątku teresińskiego koła Sochaczewa, na którym w ciągu kilku lat powstał Niepokalanów – franciszkański klasztor-sanktuarium. W latach międzywojennych ściśle współpracował z kardynałem Augustem Hlondem, prymasem Polski, przy realizacji różnych programów społecznych. We wrześniu 1939 r. opuścił Polskę i od 1941 r. mieszkał w USA, gdzie rozpoczął współpracę z Katolicką Agencją Prasową. Po jej likwidacji w 1945 r. współtworzył Międzykatolicką Agencję Prasową by w języku polskim i angielskim informować Polonię i świat o Polsce. Wówczas też przyczynił się do założenia Ligii Katolickiej, która miała na celu niesienie pomocy Kościołowi w Polsce. W 1990 r. na zaproszenie franciszkanów przybył do Niepokalanowa, gdzie zmarł 18 sierpnia tegoż roku. Został pochowany na cmentarzu klasztornym, wśród mogił niepokalanowskich zakonników.

W 1994 r. Wacław Bniński, zarządca dokumentacji po księciu Janie Marii Druckim-Lubeckim, przekazał Papieskiemu Instytutowi Studiów Kościelnych niewielką część jego zbioru. W ofiarowanej dokumentacji, na którą składają się przede wszystkim różne teksty (informacje, projekty, komunikaty), brak było danych kto jest ich autorem. Przypuszczalnie część tekstów napisał Drucki-Lubecki, jednak nie można było tego udowodnić. Stąd też przy opisywaniu poszczególnych grup dokumentów nie podano nazwiska aktotwórcy. Całość dokumentacji ułożono rzeczowo-chronologicznie. Opracowany zespół liczy 19 jednostek archiwalnych, co stanowi ok. 0, 11 mb. akt i obejmuje on lata 1940-1955 [1994].

Bibliografia:

Domański J., *Przesławny syn Kościoła ksiązę Jan Maria Drucki Lubecki*, <https://adonai.pl/duchowosc/?id=114> [dostęp: 6.08.2025].

Papieski Instytut Studiów Kościelnych, *Spuścizna Jana Marii Druckiego-Lubeckiego 1940-1955 [1994]*, zespół nr 46, sygn. 46/19.

Sygn.	Tytuł	Daty	Opis j. a.
1	Komunikat na temat sytuacji w Watykanie	1940	luzy, maszynopis , pol., k. 3
2	Informacja o Ruchu Szensztackim w III Rzeszy	1940	luzy, maszynopis, pol., k. 1
3	Sprawozdanie dla władz polskich w Londynie na temat sytuacji we Francji i Polaków tam przebywających, Lizbona, 31 maja 1941 r.	1941	luzy, maszynopis, pol., k. 4
4	Informacja o pracy dziennikarskiej w Lizbonie w czasie II wojny światowej	1939-1945	luzy, maszynopis, pol., k. 1
5	Tekst Ignacego Matuszewskiego pt. „Granice” [po zakończeniu II wojny światowej]	brak daty	luzy, maszynopis, ang., s. 38
6	Studium na temat sytuacji w krajach wyzwolonych [po zakończeniu II wojny światowej]	po 1945	luzy, maszynopis, ang., s. 9
7	Projekt powołania amerykańskiej grupy badań na rzecz przyszłej Europy, luty 1948 r.	1948	luzy, maszynopis, ang., s. 4
8	Oświadczenie słowackich działaczy emigracyjnych na temat praskiego zamachu stanu w lutym 1948 r., Nowy Jork, 15 marca 1948 r. [papier firmowy]	1948	luzy, druk, maszynopis, ang., s. 10
9	Memorandum w sprawie Katolickiego Instytutu Korespondencyjnego	brak daty	luzy, maszynopis, ang., s. 5
10	Tekst dotyczący konieczności powołania ośrodka koordynującego edukację katolicką w USA, Nowy Jork, 27 sierpnia 1945 r.	1945	luzy, maszynopis, ang., s. 9
11	Projekt powołania polskiego ośrodka dokumentacyjno-informacyjnego na terenie USA	brak daty	luzy, maszynopis, ang., pol., k. 22
12	Informacja o powstaniu Polskiej Katolickiej Agencji Prasowej w Warszawie oraz próby powołania oddziału w USA	brak daty	luzy, maszynopis, pol., k. 2
13	Komunikat na temat Polskiej Akcji Zagranicznej	brak daty	luzy, maszynopis, pol., k. 3
14	Projekt powołania Polsko-Amerykańskiego Instytutu Katolickiego	brak daty	luzy, maszynopis, pol., k. 1
15	Tekst „Zadania katolicyzmu polskiego w Stanach Zjednoczonych”	brak daty	luzy, maszynopis, pol., k. 1

16	Dwa niezidentyfikowane listy – brak nazwiska nadawcy i adresata	1941	luzy, maszynopis, niem., pol., k. 2
17	Dwa listy o. Kazimierza Kucharskiego SJ z Kujbyszewa do N.N. [m.in. o swoich losach po aresztowaniu i sytuacji duszpasterskiej wśród Polaków w ZSRR]	1942	luzy, maszynopis, pol., k. 3
18	List Jana Marii Druckiego-Lubeckiego do N.N., Nowy Jork, 22 czerwca 1955 r.	1955	luzy, maszynopis, ang., k. 1
19	List Wacława Bnińskiego z Florydy, zarządcy dokumentacji po Janie Marii Druckim-Lubeckim, do o. Hieronima Fokcińskiego SJ, rektora Papieskiego Instytutu Studiów Kościelnych, dotyczący przekazania części zbioru do Instytutu, Floryda, 18 lutego 1994 r.	1994	luzy, maszynopis, pol., k. 2

Ogólna liczba pozycji: 19

Warszawa 2025

dr Lidia Potykanowicz-Suda